

N:o 93.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 20 maj 1892.

— — — — — Andra Kammaren — 20 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående beräkningen af statsverkets inkomster.

(Statsutskottets utlåtande n:o 78, bevillningsutskottets betänkande n:o 22 och bankoutskottets memorial n:o 13.)

Till Konungen.

Vid behandlingen af Eders Kongl. Maj:ts den 16 januari innevarande år till Riksdagen aflätna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har i afseende å beräkningen af statsverkets inkomster för den tid nästa statsreglering omfattar, eller år 1893 och intill dess ny statsreglering derefter vidtager, Riksdagen, på sätt bilagda tabell utvisar, funnit de ordinarie inkomsterna böra beräknas till 20,455,000 kronor och de extra ordinarie inkomsterna eller bevillningarna till 69,000,000 kronor.

Grundskatt. Eders Kongl. Maj:t, som i särskild proposition föreslagit Riksdagen att under vissa förutsättningar besluta, att de å viss jord hvilande grundskatter, som med tillämpning af bestämmelserna i kongl. kun-

görelsen den 5 juni 1885 blifvit nedsatta med trettio procent, skulle afskrifvas under loppet af tio år samt att dessa skatter skulle från och med år 1893 nedsättas med tjugu procent af det belopp, hvarå nedsättningen enligt omförmälda kungörelse beräknats, har i sammanhang dermed beräknat nedsättningen för år 1893 till 921,000 kronor och i anledning deraf föreslagit, att inkomsttiteln grundskatt, som i riksstaten för innevarande år är upptagen till 4,185,000 kronor, måtte, minskad med ett berörda nedsättning motsvarande belopp, för år 1893 beräknas till 3,264,000 kronor.

Då så väl Eders Kongl. Maj:ts omförmälda förslag om afskrifning af de å viss jord hvilande grundskatter som ock särskilda inom Riksdagen väckta motioner i samma ämne af Riksdagen afslagits, har Riksdagen upptagit inkomsttiteln grundskatt för år 1893 till samma belopp som uti innevarande års riksstat, eller till 4,185,000 kronor.

Under enahanda förutsättningar, som föranledt förslaget om nedsättning i beräkningen af inkomsttiteln grundskatter, har Eders Kongl. Maj:t hemställt, att nedannämnda ordinarie statsinkomster måtte på följande sätt för år 1893 beräknas, nemligen:

tillfälliga rotevakansafgifter till	kronor	53,000: —
soldatvakansafgift till	»	67,000: —
och båtsmansvakansafgift till	»	285,000: —

Dessa inkomsttitlar upptagas i nu gällande riksstat sålunda:

tillfälliga rotevakansafgifter	kronor	68,000: —
soldatvakansafgift	»	95,000: —
båtsmansvakansafgift	»	385,000: —

I skrifvelse angående beräkningen af statsverkets inkomster för nu föreliggande statsreglering föreslår statskontoret, att de två förstnämnda inkomsttitlarne måtte för år 1893 med oförändrade belopp upptagas.

Hvad deremot beträffar båtsmansvakansafgiften, erinrar statskontoret, hurusom vid 1887 års riksdag beslutats, att dåvarande båtsmanshället skulle sättas på vakans samt de derigenom inflytande vakansafgifter, beräknade efter de i lagen om lindring i rustnings- och roteringsbesvären den 5 juni 1885 bestämda värden, ingå bland statsverkets inkomster; dock finge vakanssättningen under öfvergångstiden till den i sammanhang dermed beslutade organisationen af en sjömanscorps icke ega rum med mera än en åttendedel af dåvarande effektiva rotar årligen. Den tillökning i båtsmansvakansafgiften, som härigenom vore att påräkna, hade antagits

uppgå i jernadt tal till 45,000 kronor för hvart och ett af de följande åren.

Då inkomsten för år 1889, ökad med den för hvart och ett af åren 1890 och 1891 påräknade tillökning, belöpte sig till en summa af 338,125 kronor, som med närmare 12,000 kronor understege den för sistnämnda år antagna beräkningen, 350,000 kronor, och då den för hvarje år beräknade maximitillökningen af 45,000 kronor icke heller kunde med säkerhet antagas blifva uppnådd under hvart och ett af åren 1890—1892, hade denna statsinkomst upptagits i 1892 års riksstat med ett till endast 385,000 kronor förhöjdt belopp.

Enligt den för år 1890 afslutade rikshufvudboken hade, enligt hvad statskontoret vidare anförte, båtsmansvakansafgiften för nämnda år belöpt sig till 281,182 kronor. Om härtill lades den för hvart och ett af åren 1891 och 1892 påräknade tillökning, tillhoppa 90,000 kronor, uppkomme en summa af 371,182 kronor, som med närmare 14,000 kronor understege den för sistberörda år antagna beräkningen, 385,000 kronor. Med afseende härå och då ej heller under hvart och ett af åren 1891—1893 maximitillökningen 45,000 kronor med säkerhet kunde antagas blifva uppnådd, ansåge statskontoret att båtsmansvakansafgiften borde upptagas i riksstaten för år 1893 med ett till endast 400,000 kronor förhöjdt belopp.

Då, på sätt i fråga om grundskatterna här ofvan anförts, förutsättningarna för den nedsatta beräkningen jemväl i afseende å inkomsttitlarne »tillfälliga rotevakansafgifter», »soldatvakansafgift» och »båtsmansvakansafgift» förfallit, hafva dessa inkomsttitlar uppförts med de af statskontoret föreslagna belopp.

Skolafgifter. Eders Kongl. Maj:t, som, i sammanhang med reglering af lärarnes vid de allmänna läroverken löneförmåner och förändrad organisation af åtskilliga läroverk, i statsverkspropositionen under åttonde hufvudtiteln föreslagit, att lärjungarne vid de allmänna läroverken måtte från och med vårterminen 1893 efter vissa grunder åläggas en terminlig, till statsverket ingående afgift, har ansett den statsinkomst, som skulle tillfalla statsverket, derest dessa terminsafgifter blefve beslutade, kunna beräknas till 340,000 kronor och på grund deraf bland statsverkets inkomster för år 1893 upptagit nämnda belopp under benämning: skolafgifter.

Sedan emellertid frågan om lönerreglering för lärarne vid de allmänna läroverken och den i samband dermed ställda frågan om införande af till statsverket ingående terminsafgifter förfallit, är någon inkomst af förevarande beskaffenhet icke att för år 1893 påräkna.

I afseende å Eders Kongl. Maj:ts beräkning af öfriga ordinarie in-

komster har någon förändring icke af Eders Kongl. Maj:t ifrågasatts; och har Riksdagen ej heller någon erinran emot att de i 1893 års riksstat upptagas till samma belopp som i riksstaten för innevarande år.

Tullmedlen, hvilka vid nästlidet års riksdag beräknades för innevarande år till 38,000,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbragt:

år 1888	kronor	37,644,953: —
» 1889	»	42,298,853: —
» 1890	»	42,462,773: —
eller i medeltal för dessa tre år	»	40,802,193: —
samt år 1891	»	38,012,542: —

Tulluppbörden för år 1891 öfversteg sålunda med allenast 12,542 kronor det belopp, hvartill tullmedlen för innevarande år beräknats. Statskontoret har också i förenämnda skrifvelse hemställt, att tullmedlen för år 1893 måtte beräknas till endast 37,000,000 kronor. Eders Kongl. Maj:t har emellertid föreslagit att ifrågavarande inkomsttitel måtte för år 1893 beräknas till 41,000,000 kronor.

Med afseende å de nedsättningar i de för år 1893 af Eders Kongl. Maj:t föreslagna tullsatser, hvilka af Riksdagen beslutits, anser Riksdagen emellertid, att det af Eders Kongl. Maj:t sålunda beräknade beloppet bör minskas med 3,500,000 kronor. Riksdagen har alltså för år 1893 i riksstaten upptagit tullmedlen till 37,500,000 kronor.

Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

För innevarande år beräknade till 380,000 kronor, hafva dessa afgifter utgjort:

år 1888	kronor	392,259: —
» 1889	»	429,587: —
» 1890	»	510,929: —
eller i medeltal för dessa tre år	»	444,258: —
samt år 1891	»	538,525: —

Då ifrågavarande statsinkomst sedan flera år tillbaka visat sig vara i oafbrutet stigande, har statskontoret ansett en förhöjning i denna beräkning kunna ega rum, hvarvid dock, med afseende derå att inkomsten till väsentligaste delen vore beroende af förhållanden som ej på förhand kunde beräknas, statskontoret funnit sig icke böra föreslå dess beräkning till högre belopp än 400,000 kronor.

Sedan Eders Kongl. Maj:t beslutit till Riksdagen aflåta framställning derom, att de under förevarande inkomsttitel ingående bevillningsafgifterna af frälseegendomar och lotshemman måtte från och med år 1893 upphöra, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit, att ifrågavarande afgifter måtte beräknas till allenast 333,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflåtna framställning i nyssberörda ämne har emellertid blifvit af Riksdagen afslagen. Vidare har Riksdagen beslutit, att den särskilda bevillningsafgift, som bankbolag med sedelutgifningsrätt erlægga, skall höjas från tre till fem kronor för hvarje tusen kronor af det högsta utelöpande sedelbeloppet under näst föregående år; och kan denna höjning i afgiften antagas medföra en ökning under denna inkomsttitel af omkring 100,000 kronor.

Med afseende å nu anförda omständigheter har Riksdagen beräknat bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter för år 1893 till 500,000 kronor.

Vidare har Riksdagen, på sätt Eders Kongl. Maj:t i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, såsom tillgång vid förevarande statsreglering af öfverskottet å statsregleringen för år 1890 och föregående år beräknat och använt 5,818,000 kronor.

I sist omförmälda proposition har Eders Kongl. Maj:t i sammanhang med beräkningen af förenämnda inkomster föreslagit, att af Riksbankens vinst för år 1891 måtte för statsverkets behof anvisas 1,750,000 kronor till utbetalning vid den tid under år 1893, som af Riksdagen komme att bestämmas. Med bifall härtill har Riksdagen beslutit att af riksbankens år 1891 upplupna vinst ett belopp af 1,750,000 kronor skall öfverlemnas till statsverket samt af fullmäktige i riksbanken tillhandahållas statskontoret och utgå med en fjerdedel under loppet af hvarje af månaderna januari, april, juli och oktober år 1893.

Stockholm den 20 maj 1892.

Med undersåtlig vördnad.

Statsverkets inkomster.*Ordinarie inkomster:*

Grundskatt	kronor	4,185,000: —
Kyrkotionde	»	250,000: —
Kavalleriregementenas hästvakansspanmål	»	300,000: —
Afgifter för persedelunderhållet vid rusthållsinfanteriet	»	51,000: —
Trosspassevolansafgift	»	26,000: —
Tillfälliga rotevakansafgifter	»	68,000: —
Soldatvakansafgift	»	95,000: —
Båtsmansvakansafgift	»	400,000: —
Arrendemedel	»	2,500,000: —
Mantalspenningar	»	665,000: —
Bötesmedel	»	240,000: —
Kontrollstämpelmedel	»	25,000: —
Fyr- och båkmedel	»	1,200,000: —
Telegrafmedel	»	1,350,000: —
Jernvägstrafikmedel	»	6,500,000: —
Skogsmedel	»	2,500,000: —
Extra uppbörd	»	100,000: —
S:gr 20,455,000.		

Bevillningar:

Tullmedel	kronor	37,500,000: —
Postmedel	»	7,800,000: —
Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter	»	500,000: —
Stämpelmedel	»	3,500,000: —
Bränvinstillverkningskatt	»	13,700,000: —
Hvitbetssockertillverkningsafgift	»	1,800,000: —
Bevillning af fast egendom samt af inkomst	»	4,200,000: —
S:gr 69,000,000.		
		Summa kronor 89,455,000: —